

YLEISLÄÄKÄRINÄ TOIMIMISEN VALMIUDET

Elise Kosunen

Yleislääketieteen professori, Tampereen yliopisto
Ylilääkäri, PSHP, perusterveydenhuollon yksikkö

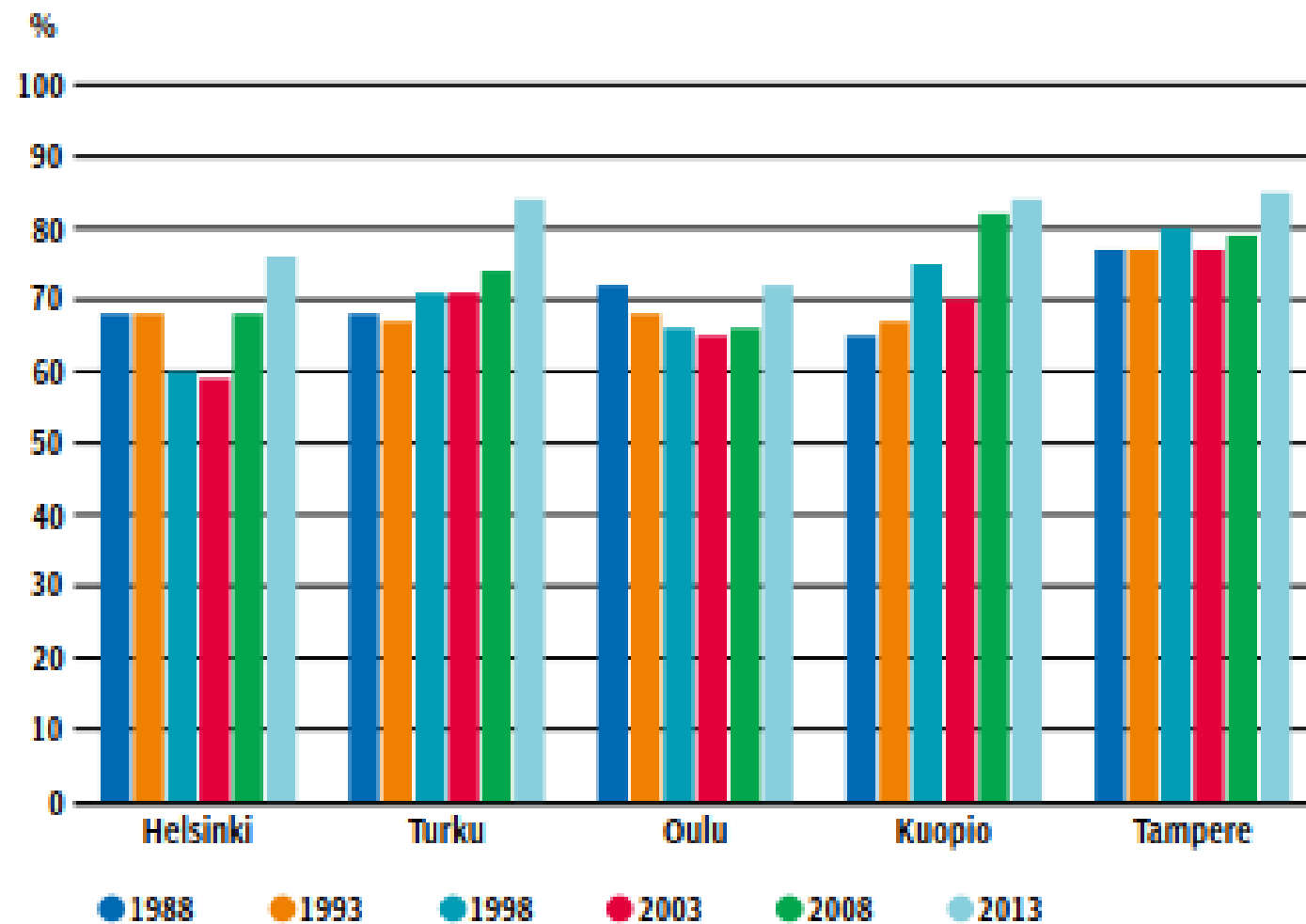

TAMPEREEN
YLIOPISTO

Taustaa

- ▶ Perusopetuksen ja erikoislääkärikoulutuksen sisältöjä ja rajapintaa joudutaan arvioimaan aika ajoin
- ▶ Nyt ajankohtaista mm. sote-uudistuksen vuoksi
- ▶ Perusopetuksen antamista valmiuksista on saatu tietoa Lääkäritutkimussarjasta, jota on tehty 5 vuoden välein vuodesta 1988 lähtien
- ▶ Lääkäri 1988 – 2013 –tutkimusten mukaan erot olleet alussa suuria terveyskeskustyyön näkökulmasta, mutta ne ovat vuosien varrella kaventuneet (Hyppölä ym. 2016, Suomen Lääkärilehti)

Sairaalatyön opetukseen tyytyväisten osuus (%) koulutusyksikön mukaan vuosina 1988, 1993, 1998, 2003, 2008 ja 2013.

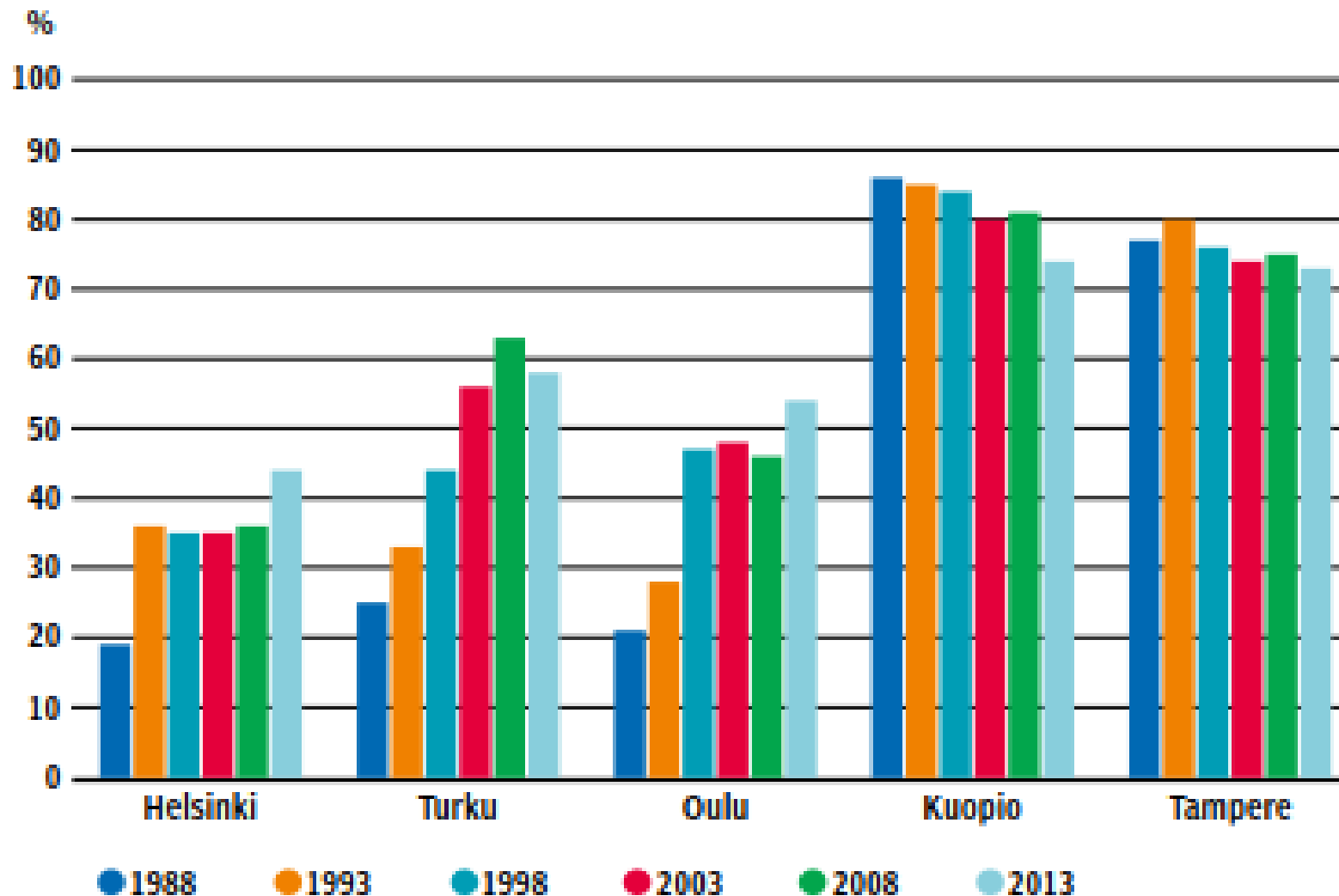

75% - 80 % on tyytyväisiä sairaala-työn opetukseen.

Erot yliopistojen välillä ovat pieniä.

Lähde:
Hyppölä ym. Suomen Lääkärilehti
18/2016

Terveyskeskustyön opetukseen tyytyväisten osuus (%) koulutusyksikön mukaan vuosina 1988, 1993, 1998, 2003, 2008 ja 2013.

72 % Kuopiossa ja Tampereella koulutetuista on tyytyväisiä Terveyskeskustyön opetukseen

Lähde:
Hyppölä ym. Suomen Lääkärilehti
18/2016

Aineisto: Lääkäri 2013 –tutkimus

- ▶ Vuoden 2013 otokseen valittiin 10 600 alle 70-vuotiasta lääkäriä Lääkäriliiton jäsenrekisteristä (parittomina päivinä syntyneet)
- ▶ Vastaajia 5 350, vastausosuus 51 %
- ▶ Seuraavissa analyyseissa mukana vuosina 2003 – 2013 valmistuneet, jotka olivat jo erikoistuneet tai erikoistumassa (n=422)

Tutkimuskysymykset

Tarvitaan yksityiskohtaisempaa tietoa, miten lääkärit arvioivat saamaansa koulutusta.

- 1) Miten lääkärit arvioivat peruskoulutusvaiheen opetuksen vastanneen lääkärin työtä?
- 2) Onko eroa erikoisalaryhmittäin jaottelulla:
 - 1) operatiiviset alat
 - 2) konservatiiviset alat
 - 3) perusterveydenhuollon alat (yleislääketiede, työterveyshuolto)

Miten saamasi peruskoulutusvaiheen opetus vastaa lääkärin työtä seuraavien asioiden osalta?

- ▶ Vastauskohtia annettu 28 (mitenkään ryhmittelemättä)
- ▶ Vastausvaihtoehdot:
 - ▶ Erittäin huonosti
 - ▶ Melko huonosti
 - ▶ Kohtalaisesti
 - ▶ Melko hyvin
 - ▶ Erittäin hyvin
- ▶ Tässä raportoidaan ”erittäin/melko hyvin” vastanneiden yhteisosuus

Yleiset lääkärin taidot:

melko hyvin tai erittäin hyvin vastanneiden osuus (%)

	N	Operat. (n=133)	Konserv. (n=166)	PTH (n=112)	Kaikki (%)	
Diagnostiset taidot	411	65	71	82	72	
Lääkärinä toimiminen yleisesti	410	62	66	63	63	
Potilasvastaanotto	409	56	58	51	56	
Konsultointi	410	55	54	60	56	
Tutkimus- ja hoitotoimenpiteet	411	44	48	50	47	
Vuodeosastotyö	411	39	47	49	45	
Terveysneuvonta	411	38	40	36	38	

Perusterveydenhuollon lääkärit arvioivat diagnostisten taitojen opetuksen korkeammalle kuin muut erikoisalaryhmät!

Vanhusten ja pitkäaikaissairaiden hoito: melko hyvin tai erittäin hyvin (%)

		Operat. (n=133)	Konserv. (n=166)	PTH (n=112)	Kaikki (%)	
Kivun hoito	408	47	54	59	53	
Terminaalihoido	407	17	24	25	22	
Vanhustenhuolto	409	14	12	17	14	
Päihdehuolto	407	8	12	9	10	
Kotisairaanhoido	408	8	10	7	8	
Kuntoutus	408	7	6	8	7	

Kuntoutuksen, kotisairaanhoidon ja päihdehuollon opetus ei vastaa lääkärin työtä.
Yksimielinen näkemys perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon lääkäreillä.

Vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot: melko hyvin tai erittäin hyvin (%)

	N	Operat. (n=133)	Konserv. (n=166)	PTH (n=112)	Kaikki (%)
Potilas-lääkärisuhde	411	62	66	61	63
Vuorovaikutustaidot	408	57	59	64	60
Ryhmätyö	411	57	54	52	54
Erikoisalojen välinen yhteistyö	408	30	29	33	30
Yhteistyö pth:n ja esh:n välillä	409	30	24	26	26
Yhteistyö sosiaalitoimen kanssa	408	2	3	1	2
Yhteistyö kunnan eri palvelusektorien kanssa	407	1	3	1	2

Perusterveydenhuollon näkökulmasta tärkeiden yhteistyötaitojen opetus
 vastaa huonosti lääkärin työtä.

Spesifit perusterveydenhuollon aiheet ja hallinto: melko hyvin tai erittäin hyvin (%)

	N	Operat. (n=133)	Konserv. (n=166)	PTH (n=112)	Kaikki (%)
Terveyden edistäminen	408	32	37	39	36
Neuvolatyö	410	17	18	26	20
Väestövastuu	406	11	15	11	13
Kouluterveydenhuolto	408	8	15	11	12
Työterveyshuolto	408	10	15	12	12
Ympäristöterveydenhuolto	409	8	10	6	8
Hallinto ja suunnittelu	408	4	2	2	3
Terveystalous	409	12	9	5	9

Terveyden edistämisestä ja neuvolatyöstä korkeimmat arviot perusterveydenhuollossa toimivilta lääkäreiltä!

Pohdinta

- ▶ Korkeimmillaan n. 50 - 60 % katsoi perusopetuksen vastanneen lääkärin työtä; korkein luku 72 % diagnostisissa taidoissa
- ▶ Mitä lähempänä kliinistä työtä kysytty aihe oli, sitä tyytyväisempiä oltiin saatuun perusopetukseen
- ▶ Erot erikoisalaryhmittäin olivat yllättävän vähäisiä

Pohdintaa 2

- ▶ Vuorovaikutus-/potilas-lääkärisuhdetaitojen opetukseen oltiin kohtalaisen tyytyväisiä, mutta muiden yhteistyötaitojen opetus on puutteellista lääkärin työhön nähden
- ▶ Monet yleislääkärin työn kannalta tärkeät osaamisalueet ovat jääneet perusopetuksessa vähälle (esim. päihdehuolto, kuntoutus, vanhusten hoitoon liittyvät teemat)

Johtopäätökset

- ▶ Esitettyjen perusterveydenhuollon aihepiirien opetusta on tehostettava sekä perusopetuksessa että yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksessa
- ▶ Erityisesti perusopetuksen puolella haasteellista – opetusmenetelmiä kehitettävä ja monipuolistettava

Suuri kysymys

- ▶ *Mitä muuta meidän pitäisi oppia ja opettaa tulevaisuuden lääkärin työnkuvaa ajatellen?*

Kiitos mielenkiinnostanne!

Lääkäri 2013-tutkimusryhmä:

Sami Heistaro, Suomen Lääkäriliitto

Hannu Halila, Suomen Lääkäriliitto

Teppo Heikkilä, STM

Harri Hyppölä, Kuopion yliopistollinen sairaala

Elise Kosunen, Tampereen yliopisto

Santero Kujala, Suomen Lääkäriliitto

Kari J. Mattila, Tampereen yliopisto

Markku Sumanen, Tampereen yliopisto

Irma Virjo, Tampereen yliopisto

Jukka Vänskä, Suomen Lääkäriliitto

